

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag

Ons kenmerk
SFB/2004/40459

Uw brief van
17 augustus 2004

Uw kenmerk
2030419650

Onderwerp
vragen van het lid Vergeer

Bijlage(n)

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Vergeer van uw Kamer inzake afbetaling studieschuld.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2030419650.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Mark Rutte)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Vergeer van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ingezonden d.d. 17-08-2004 kenmerk 2030419650)

1. Vraag: Bent u op de hoogte van het artikel "studenten kunnen lening écht niet terugbetalen"?¹⁾

Antwoord: ja

2. Vraag: Wat is uw reactie op de melding dat steeds meer oud-studenten door een deurwaarder gedwongen worden tot afbetaling van hun studieschuld? Heeft u een verklaring voor deze stijging en deelt u de mening dat oud-studenten steeds meer moeite hebben hun studieschuld af te lossen?

Antwoord: Laat mij beginnen de procedure rond het terugbetalen van schulden bij de IB-Groep toe te lichten. Als iemand niet binnen de wettelijke termijn zijn schuld aan de IB-Groep terugbetaalt, is er nog een lange weg vóórdat hij/zij door de deurwaarder wordt bezocht. Eerst verstuurt de IB-Groep twee maal een aanmaning. Betreft het een debiteur die voor de eerste keer zijn studieschuld moet gaan aflossen, dan volgt er daarna nog een extra rappelbrief. Pas als de debiteur dan nog niet gereageerd heeft, wordt de vordering overgedragen aan de deurwaarder. In 2003 zijn de vorderingen van circa 54.000 personen overgedragen.

Het aantal personen dat de afgelopen jaren aan de deurwaarder is overgedragen, is in absolute zin gestegen. Echter, dit betreft niet alleen oud-studenten (zie het antwoord op vraag 3). De stijging moet worden gezien in relatie tot de toename van zowel de studentenaantallen, de toename van het aantal verstrekte leningen, en de toename van de uitstaande studieschulden. Dat het absolute aantal debiteuren dat met een deurwaarder te maken krijgt dan ook toeneemt, komt dus niet onverwacht. Er zijn echter geen aanwijzingen dat het deel van de debiteuren dat aan de deurwaarder wordt overgedragen is toegenomen.

Ik ben dan ook van mening dat uit deze stijging niet geconcludeerd kan worden dat oud-studenten steeds meer moeite hebben met het aflossen van hun studieschuld.

3. Vraag: Betreffen de 54.000 gedwongen betalende personen in 2003 alleen oud-studenten of gaat het ook om ouders met lesgeld schulden?

Antwoord: De genoemde 54.000 personen zijn als volgt onderverdeeld:

- 31.547 debiteuren hebben een schuld die voortvloeit uit een rentedragende lening, opgenomen in het kader van de WSF 2000. Dit betreft oud-studenten;
- 5.427 debiteuren hebben een schuld die voortvloeit uit het onterecht in het bezit hebben van een OV-studentenkaart. Ook dit betreft oud-studenten.
- 18.885 debiteuren hebben een andersoortige schuld aan de IB-Groep. Dit betreft vooral de betaling van lesgeld, maar ook bijvoorbeeld het terugbetalen van een (onterecht ontvangen) tegemoetkoming in de studiekosten. Dit betreft vooral ouders en meerderjarige leerlingen.

4. Vraag: Hoeveel personen onder de bovengenoemde 54.000 maakten al gebruik van de draagkrachtmeting en kregen toch een deurwaarder op bezoek? Is dat een signaal dat in bepaalde gevallen de regeling niet toereikend is?

Antwoord: De draagkrachtmeting is een onderdeel van de studiefinanciering en is van toepassing op schulden die voortvloeien uit een rentedragende lening. Dit betreft dus de eerdergenoemde 31.547 personen. Voor circa 10% van deze personen is in 2003 een draagkrachtmeting toegepast. Dit betekent dat bij de terugbetaling rekening wordt gehouden met het inkomen: er hoeft niet méér te worden terugbetaald, dan op grond van het inkomen mogelijk is. Voor deze groep zullen dan ook andere redenen dan de hoogte van het inkomen er de oorzaak zijn dat zij niet voldoen aan hun

betalingsverplichting. Ik kan hieruit niet concluderen dat de draagkrachtregeling in bepaalde gevallen ontoereikend is.

5. Vraag: Hoeveel personen onder de bovengenoemde 54.000 maakten geen gebruik van de draagkrachtmeting, maar hadden daar in werkelijkheid wel recht op?

Antwoord: Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 4 komen van de 54.000 personen 31.547 in principe in aanmerking voor een draagkrachtmeting.

Voor het terugbetalen van de schuld zijn in principe de inkomensgegevens niet noodzakelijk. De huidige systematiek werkt immers zo dat de schuld met een gelijk maandbedrag in 15 jaar wordt terugbetaald, onafhankelijk van het inkomen. Wil de debiteur dat met zijn inkomen rekening wordt gehouden, dan moet hij zelf een draagkrachtmeting aanvragen. Pas bij het *aanvragen* van een draagkrachtmeting door de debiteur wordt door de IB-Groep inzicht verkregen in het inkomen. De IB-Groep heeft dus geen inzicht in het inkomen van degenen die geen draagkrachtmeting aanvragen. Daarom kan deze vraag niet worden beantwoord.

6. Vraag: Zetten deze nieuwe gegevens, waaruit blijkt dat steeds minder studenten hun schuld kunnen afbetalen en dat steeds meer deurwaarders worden ingezet, de plannen van uw ambtsvoorganger om studenten in de toekomst meer te laten lenen op losse schroeven?

Antwoord: Er is geen sprake van een afnemend aantal studenten dat zijn schuld kan terugbetalen. Immers, zoals hiervoor al is aangegeven, zijn er meer studenten en is het aantal leningen en de omvang van de uitstaande studieschulden de afgelopen jaren toegenomen. Eveneens zijn de terugbetalingen de afgelopen jaren toegenomen.

Wél zal overigens bij de verdere vormgeving van een nieuw stelsel van studiefinanciering worden onderzocht wat mogelijke verbeteringen zijn voor het regime van aflossing van studieschulden.

- 1) Het Parool, 12 augustus jl.